

15. november 1938, Krčava.

Hlásenie žandárskej stanice pre okresný úrad v Sobranceiach. o vyhostení Slovákov a Čechov, predtým príslušných do okresu Kráľovský Chlmec, ktorí vypovedali o svojom vyhostení a zanechaní všetkého majetku a osobných potrieb na okupovanom teritóriu.

Všetci v zozname¹ uvedení boli sústredení vo väznici okresného súdu v Kráľ. Chlmcí. Odtiaľ boli autobusom dopravení na demarkačnú čiaru v Užhorode a ďalej poslaní do ČSR. Podľa udania všetci boli četníkmi v Maďarsku vypočúvaní. Maďarským četníkom vždy robil tlmočníka jeden civil, ktorý každej vyhostenej osobe odobral peniaze, čo tak isto videl aj prítomný maďarský četník.

Dňa 13. 11. 1938 večer asi o 18. hodine boli títo odvážaní na vozoch z obce Stráž pri Čope. Pri Čope vrazilo do jedného vozu nákladné auto maďarského vojska s nápisom fy. Klein. Pritom na hlave bola zranená 58-ročná Magda T. a toho času trpi závratmi.

Pri odvážaní maďarskí četníci všetkým povedali, že si so sebou nesmú nič brať, lebo idú len na výsluch a potom budú prepustení. Prepustený však nikto nebol, a tak na mieste zanechali všetok majetok, dobytok, peniaze, šperky a podobne.

Vyhostené osoby došli dňa 15. 11. 1938 ráno do obce Vyšné Nemecké, okres Sobrance, odkiaľ boli sčasti privezení, ale väčšinou prišli peši do obce Krčava, kde na četnickej stanici bol s nimi spísaný zoznam, ktorý sa s osobami uvedenými predkladá Vášmu úradu na ďalšie pokračovanie.

Veliteľ stanice:

podpis nečitateľný, v. r.

hlavný strážmajster

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527, č. j. 2669/38

¹ Zoznam neuverejňujeme.

15. november 1938, Bratislava.

Prezídium Krajinského úradu na žiadosť vládneho dôverníka v Michalovciach žiada MZV, aby zakročilo v Budapešti proti fyzickému násilliu a vyhoslovaniu Slovákov z okupovaného územia.

Vládny dôverník v Michalovciach Dr. Matej Hutka, krajinský poslanec a verejný notár, ktorý touto funkciou bol poverený ministrom vnútra Slovenskej krajiny, telefonickou správou z 9. 11. 1938 oznámil sem toto:

„Žiadame, aby naša vláda zakročila u maďarskej vlády alebo u delimitačnej komisie vo veci vyhánania Slovákov z obsadeného územia. Zistili sme, že Michal V., Slovák z Pohronia,

četnicky strážmajster v. v., bol zbitý v Maďarsku, zranený a bez peňazí poslaný na naše územie. Takýchto prípadov je viac.“

Prezídium Krajinského úradu v Bratislave navrhuje, aby horeuvedený prípad bol bez meškania učinенý premetom diplomatického zákroku u maďarských úradov.

Nečitateľný podpis, v. r.

Krajinský prezident:

AMZV ČR, PS II, kr. 327a, č. 161 604.

37

15. november 1938, Bratislava.

Úradný záznam napísaný na Kolonizačnom referáte ministerstva hospodárstva s Jánom T., predtým príslušným na kolóniu Fakov-Kvetoslavov, ktorý vypovedal, že pod hrozbami maďarských žandárov musel opustiť svoje hospodárstvo.

Úřední záznam

Do kanceláre Kolonizačného referátu ministerstva hospodárstva dostavil se dnešního dne p. Jan T. z Fakova (Kvetoslavov), který oznamuje:

Kolonii i své celé hospodářství jsem opustil na příkaz maďarského četnictva dne 8. 11. t. r. Z veškerého majetku zachránil jsem pouze část šatstva. Ostatní nebylo mi dovoleno odnésti.

Jan T., v. r.

SNA, KR, kr. 26, č. 8634.

38

16. november 1938, Dunajská Lužná-Nové Košariská.

Protokol napísaný na žandárskej stanici s Máriou H., predtým príslušnou na kolóniu Macov - Blatná na Ostrove, ktorá vypovedala o vyhostení jej rodiny z územia Maďarska a o strate majetku.

Protokol

Dňa 7. 11. 1938 prišlo na kolóniu Macov (Blatná na Ostrove) niekoľko maďarských vojakov. Veliteľ vojska nechal u starostu kolónie vyhlásiť, že sa v priebehu 2 hodín musíme všetci z kolónie vysťahovať. Tiež nám bolo nariadené, že so sebou si nesmieme nič vziať. My sme si naložili na voz hydinu, múku, riad a bicykel. Keď sme prichádzali ku kolónii Fakov (Kvetoslavov), tam nám jeden maďarský občan bicykel z voza strhol a vzal. Bicykel mal cenu